

**KUNINKAANTAMMI, KUNINKAANTAMMENTIEN YMPÄRISTÖ
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO 12352**

SISÄLLYS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 14.5.–6.6.2014

- Viranomaisyhteistyö
– Tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja vastineet
- Mielipidekirjeet
– Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet
- Yhteenveto yleisötilaisuudesta

Kaavaluonnos nähtävillä 2.3.–20.3.2015

- Viranomaisyhteistyö
– Tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja vastineet
- Mielipidekirjeet
– Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 18.9.–19.10.2015

- Lausunnot
– Tiivistelmät lausunnoista ja vastineet

LIITE Yhteenveto yleisötilaisuudesta 19.5.2014

Mielipiteen esittäjä on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomais-toiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaiku-tusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisespla-nadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 14.5.–6.6.2014

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä kaupungintalon il-moitustaululla, kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Kannelmäen kirjas-tossa 14.5.–6.6.2014 sekä viraston internetsivuilla. Suunnitelmaa kos-keva yleisötilaisuus pidettiin 19.5.2014.

Viranomaisyhteistyö

Helsingin kaupungin rakennusvirastolla ja kiinteistöviraston tila-keskuksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitel-masta.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus toteaa, että kaava-alueelle sijoittuu monia Helsingin luontotietojärjestelmässä arvokkaiksi merkit-tyjä kohteita, jotka tulee huomioida. Kaavan vaikutukset Vantaanjoen Natura-alueeseen tulisi arvioida esimerkiksi Tuomarinkylän kaavan yh-teydessä tehdyn tarkastelun tavoin. Tulisi tarkistaa, onko vedenpuhdis-tuslaitoksella häiriölähteitä, jotka voivat aiheuttaa meluhaittaa. Myös laitoksen mahdollinen kemikaalien varastointi ja käyttö tulee tarkistaa.

Vastine

Luontotietojärjestelmässä arvokkaiksi merkityt kohteet on huomioitu asemakaavan muutoksessa.

Kuninkaantammen osayleiskaavavaiheessa alueelle tehdyn Natura-arvion pohjalta on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma ja sen tarkis-tus Vantaanjoen valumasuunnassa. Asemakaavaa muutetaan huleve-sien hallintasuunnitelman mukaisesti.

Alueella tehdyn maastokäynnin ja käytävissä olevien tietojen perus-teella vedenpuhdistuslaitoksen toiminnasta ei aiheudu meluhaittaa ympäristöön. Vedenpuhdistuslaitoksella käytetään toimialalla tyypillisiä prosessikemikaaleja, kuten nesteytettyjä ilmakaasuja, kalsiumoksidia ja kalkkivettä, ammoniakivettä ja ferrisulfaattia. Lisäksi alueella on käy-tössä kevyttä polttoöljyä ja pulloissa säilytettäviä kaasuja ja pieni määrä

moottoribensiiniä. Kemikaalien vuodoista ei arvioida aiheutuvan vaaraa laitosalueen ulkopuolelle. Tiedot kemikaaleista on täydennetty asema-kaavaselostukseen.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos ilmoittaa kantanaan, että Kuninkaantammen alueen kaavoituksessa tulee huomioida mahdollinen pikaraitiotien rakentaminen tulevaisuudessa: katutilaa tulee varata riittävästi ja pikaraitiovaunun liikennöinnistä johtuvat melu- ja tärinä Haitat tulee huomioida.

Vastine

Runkolinja 560 tulee liikennöimään Kuninkaantammenkierrolla ja Paletinkierrolla, jotka sijaitsevat Kuninkaantammen keskustan kaava-alueella. Keskustan asemakaavassa on huomioitu runkolinja ja sen mahdollinen muuttaminen pikaraitiotieksi tulevaisuudessa sekä siihen liittyvät mitoitustarpeet.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa kannanotossaan mm. että Kuninkaantammentien itäpäässä on tarpeen varautua bussin kääntöpaikan rakentamiseen ja katujen mitoittamiseen alueelle päätyvien bussilinjojen liikennöintiä varten. Lisäksi HSL pitää tärkeänä toimivien kevyen liikenteen väylien luomista rakennettavalta alueelta runkolinjan 560 liikennöimälle Paletinkierrolle.

Vastine

Kaavamuutoksessa varaudutaan bussin kääntöpaikkaan Kuninkaantammentien itäpäässä. Kaava-alueelta tullaan suunnittelemaan hyvät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet Paletinkierrolle ja Kuninkaantammenkierrolle.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) toteaa, että alueella sijaitsee käytössä olevia vesihuoltolinjoja, tärkeitä päävesijohtoja ja tunneleita sekä Pitkälän vedenpuhdistuslaitos, jotka tulee huomioida kaavoituksessa. Uuden vesihuollon tarve ja sen kustannukset tulee selvittää sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pyrkiä sijoittamaan yleisille alueille ja mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen tulee laatia ja esittää kaavaselostuksen osana.

Alueen suunnittelun yhteydessä tulee hulevesistrategian mukaisesti selvittää alueella muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysmahdollisuudet ja huomioida niiden vaatimat tilavaraukset sekä laatia hulevesien hallintasuunnitelma.

Vastine

HSY:n esittämät asiat on otettu kaavatyössä huomioon.

Kuninkaantammen osayleiskaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma ja sen tarkistus Vantaanjoen valumasuunnassa. Asemakaavoituksen yhteydessä kaava-alueelle on teetetty katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Silvolan tiekunta (Mi1) esittää kannanotossaan mm. huolensa uusista liikennejärjestelyistä sekä niiden tarpeellisuudesta ja turvallisuudesta, Kuninkaantammentien historiallisten arvojen ja nykyisen pientaloyhteisön kulttuurihistoriallisen omaleimaisuuden säilymisestä sekä asukkaiden asumisrauhan ja -viihtyisyyden kunnioittamisesta.

Asunto Oy Helsingin Kuninkaantammenpuisto (Mi2) ei vastusta kaavamuutosta, mutta korostaa nykyisellään yliviikkaan ja ajoittain vaarallisen Kuninkaantammentien kehittämisen merkitystä koko Kuninkaantammen alueelle. Yhtiö pitää tärkeänä, että Kuninkaantammentielle rakennetaan jalkakäytävä ensi tilassa.

Vastine

Suunnittelun tavoitteena on mm. alueen kulttuurihistoriallisten arvojen huomioiminen ja täydennys- ja uudisrakentamisen toteuttaminen ympäristöön sopivalla tavalla. Kuninkaantammen linjaus on asemakaavassa suojeltu kulttuurihistoriallisesti arvokkaana. Kaavamuutoksen edetessä kaupunki tulee lunastamaan Kuninkaantammentien katualueen, joka on nykyään tiehoitokunnan ylläpitämä. Kadun uudet liikennejärjestelyt tullaan toteuttamaan kaava-alueen toteuttamisen yhteydessä. Tässä yhteydessä katu kunnostetaan ja kadun turvallisuutta parannetaan mm. rakentamalla jalkakäytävä.

Kuninkaantammentielle on suunniteltu johdettavan bussilinja, joka kulkee Kuninkaantammen ja Helsingin keskustan väliä. Kyseisen linjan päätepysäkki sijaitsee Kuninkaantammentien päässä. Tällä toimenpiteellä pyritään liikkujat ohjaamaan käyttämään joukkoliikennettä yksityisautojen sijaan kaupungin strategian mukaisesti.

Joukko Kuninkaantammentien asukkaita (Mi3) on lähettänyt yhteisen kirjeen, jossa toivotaan asuinkortteleiden 33318 ja 33319 ja niiden eteläpuolelle suunniteltavien uusien kortteleiden väliin selkeää metsä-

vyöhykettä. Tulevan työmaaliikenteen tulisi kulkea muualta kuin Kuninkaantammieltä, koska tien varrella asuu useita lapsiperheitä. Asuinalueelta louhittavan kallion ja alueella murskattavan louheen murskaamisesta tulee liian suuri meluhaitta lähialueen asukkaille, joten tähän toivotaan muuta ratkaisua. Asukkaat toivovat lisäksi kunnostettavaan Palettilampeen talviuintimahdollisuutta.

Vastine

Vanhaa ja tulevaa rakentamista ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi erottaa toisistaan, vaan tavoitteena on ollut liittää uudet korttelit jo olemassa oleviin kortteleihin. Kapeat viheralueet esim. kortteleiden välissä ovat käytännössä niin hoidon kuin käytönkin kannalta ongelmallisia.

Kaava-alueen liikenneverkko on suunniteltu siten, että alueelle pääsee sekä Kuninkaantammieta että Vedenkiertoa pitkin, ja alueen liikenne tulee todennäköisesti jakaantumaan molempiin suuntiin. Vedenkiertoon liittyvien asuntokortteleiden rakentuminen ei ole ajankohtaista aivan lähivuosina. Tavoitteena on, että Vedenkierto ja siihen liittyvä Paletin-kierto ovat rakennetut ennen asuntorakentamisen alkamista.

Kuninkaantammieta-alueen kaava-alueen asuinkortteleissa ei ole suurta tarvetta kallion louhimiseen. Mikäli alueella ilmenee laajamittaista tarvetta maanalaiseen rakentamiseen, tullaan kyseiselle alueelle laatimaan maanalainen asemakaava.

Palettilampi suunnitellaan Lammenrannan kaavatyön yhteydessä. Lammenrannan kaavamuutoksen yhtenä tavoitteena on lammen ja siihen liittyvien palveluiden ympärivuotinen käyttö.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Mi4) esittää kirjeessään mm. havaintonsa, että kaava-alueen länsireunassa on liito-oravalle soveltuvaa metsää. Näin ollen kaavan rakentamisen rajaa tulisi siirtää itään päin. Kaava-alueella on myös muita tärkeitä luontoarvoja, mm. Vantaanjoen rannassa ja Kuninkaantammenpuistossa, jotka tulisi huomioida kaavamuutoksessa.

Vastine

Kyseinen alue kaava-alueen länsireunassa on inventoitu keväällä 2014, jolloin alueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravasta. Kevään 2015 havainnon jälkeen kaupunkisuunnitteluvirasto on teettänyt tätä kaava-alueen osaa koskien liito-oravaselvityksen. Selvityksen mukaan maastokäynnillä tehtyjen havaintojen perusteella alueella ei ole varsinaista lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, mutta liito-orava käyttää aluetta elinpiirinsä osana. Alue on todennäköisesti osa koiraan laajempaa elinpiiriä,

jonka varsinainen ydinalue on toisaalla, esim. Pitkäkoskella tai Hattialan metsäalueella, joissa vuoden 2014 liito-oravainventoinnissa todettiin liito-oravaesiintymät.

Asemakaavaratkaisua on muutettu kaavaluonnosvaiheen jälkeen tehdyn liito-oravahavainnon ja havainnon vuoksi laaditun liito-oravaselvityksen perusteella siten, että Vesimittarinpolun katualue ja sen lännenpuoleiset tontit on poistettu ja alue on liitetty osaksi puistoa (Fanny Churbergin kallio). Muutoksen myötä pääosa alueella olevaa, liito-oravalle hyvin soveltuvaa metsää säilyy.

Alueen muut luontoarvot tullaan huomioimaan kaavam muutoksen valmistelussa.

Mielipiteen (Mi5) esittäjän mukaan kaavam muutoksessa häviäisi nykyinen monella tapaa arvokas ympäristö. Lisäksi kaavan eri ratkaisut aiheuttaisivat monenlaisia haittoja asukkaille.

Vastine

Asemakaavan muutosta laaditaan ja kaavan vaikutuksia arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kaavaa laaditaan niin, että siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa alueen asukkaille tai ympäristölle.

Mielipiteen (Mi6) antaja esittää tontin 33319/9 eteläpuolella, vedenpuhdistuslaitoksen korttelialueella kasvavan tammen suojelemista luonnonsuojelulain perusteella.

Vastine

Kaavam muutoksen aikana tutkitaan mahdollisuudet tammen säilymiseen.

Yhteenveto yleisötilaisuudesta

Kuninkaantammenkallion osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyvä yleisötilaisuus pidettiin 19.5.2014 Pitkäkösken vedenpuhdistuslaitoksen kokoustilassa. Samassa tilaisuudessa esiteltiin myös Kuninkaantammenkallion kaavahanke. Tilaisuudessa ilmaistiin huoli läpiajoliikenteen lisääntymisestä Kuninkaantammentiellä, mikäli uusi Vedenkiertokatu rakennetaan. Kuninkaantammentielle kaavailtua jalkakäytävää kiiteltiin. Osa asukkaista toivoi bussin tuloa, osa ei. Ilmaistiin, että hahmotellut uudet eteläpuoliset pientalokorttelit tuntuivat istuvan paikalleen hyvin. Toisaalta uutta pientalorakentamista Kuninkaantammenpuiston ympäristössä vastustettiin. Ilmaistiin huoli rakentamisen vaikutuksista luontoon ja nykyisiin asukkaisiin.

Asemakaavan muutosluonnos nähtävillä 2.3.–20.3.2015

Asemakaavan muutosluonnos oli nähtävänä kaupungintalon ilmoitus-
taululla, Kanneltalossa sekä kaupunkisuunnitteluvirastossa 2.3.–
20.3.2015 ja viraston internetsivuilla.

Viranomaisyhteistyö

Helen Oy ei anna asiasta kannanottoa.

Helsingin kaupunginmuseon mukaan Kuninkaantammenpuiston
vanha huvilarakennuksen suojelumerkintä sr-2 ja sen määräys ovat
asianmukaiset. Kaavaluonnoksessa oleva Kuninkaantammentien suo-
jelumerkintä sm-1 tulisi muuttaa muotoon s, jonka mukaan tien linjaus
tulee säilyttää. Fanny Churbergin kallion puistossa olevan vanhan kai-
voskuopan määräystä tulisi täydentää.

Vastine

Kaupunginmuseon esittämät asiat on kaavassa otettu huomioon.

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen mukaan luontovaikutuk-
set on arvioitu kaavan valmistelussa riittävällä tarkkuudella ja kaava-
luonnoksen kaavamerkinnot ja -määräykset ovat riittävät. Lisäksi on
erittäin hyvä, että lentomelu on otettu huomioon kaavamääräyksissä.
Monet kaavaluonnoksessa esitetyt ratkaisut tukevat ilmastonmuutok-
sen hillintää ja sopeutumista. Jatkosuunnittelussa kannattaa varmistaa
kiinteistökohtaisen uusiutuvan energiatuotannon mahdollistaminen
esim. sen sallivalla kaavamääräyksellä.

Kaava-aluetta sivuavan voimajohdon suojaetäisyyksinä tulisi noudattaa
Säteilyturvakeskuksen suosituksia. Pysyvän oleskeluun tarkoitetun ra-
kentamisen etäisyysuusiutus 110kV:n voimajohdoille on vähintään 40
metriä. Lisäksi kaavan jatkovalmistelun yhteydessä tulee tarkistaa,
onko vedenpuhdistuslaitoksella toimintoja tai laitteita, jotka voisivat ai-
heuttaa meluhaittaa lähiympäristössään. Myös laitoksen mahdollinen
kemikaalien varastointi tulee tarkistaa.

Vastine

Asemakaavan muutosehdotukseen on lisätty määräys, joka edellyttää
matalaenergian periaatteiden soveltamista sekä uusiutuvan energian
hyödyntämistä.

Säteilyturvakeskuksen suositukset ovat varovaisuusperiaatteiden mukaisesti laadittuja etäisyyksiä voimajohdon maksimikuormitusta vastavassa tilanteessa. Kaava-alueen uudet asuntokorttelit sijoittuvat lähimmillään noin 120 metrin päähän 110 kV:n voimajohdosta.

Alueella tehdyn maastokäynnin ja käytävissä olevien tietojen perusteella vedenpuhdistuslaitoksen toiminnasta ei aiheudu meluhaittaa ympäristöön. Vedenpuhdistuslaitoksella käytetään toimialalla tyypillisiä prosessikemikaaleja, kuten nesteytettyjä ilmakaasuja, kalsiumoksidia ja kalkkivettä, ammoniakivettä ja ferrisulfaattia. Lisäksi alueella on käytössä kevyttä polttoöljyä ja pulloissa säilytettäviä kaasuja ja pieni määrä moottoribensiiniä. Kemikaalien vuodoista ei arvioida aiheutuvan vaaraa laitosalueen ulkopuolelle. Tiedot kemikaaleista on täydennetty asema-kaavaselostukseen.

Helsingin kaupungin rakennusviraston mielestä luontevampi kaava-merkintä Kuninkaantammenpuistolle, joka säilyy pääosin luonnonmukaisena virkistysalueena, olisi VP:n (puisto) sijaan VL (lähivirkistysalue) tai VR (retkeily- ja ulkoilualue).

Vastine

Kaavaehdotuksessa alueen merkintä on VR (retkeily- ja ulkoilualue).

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen (HKL) mukaan koko Kuninkaantammen alueen kaavoituksessa tulee huomioida mahdollinen pikaraitiotien rakentaminen tulevaisuudessa: katutilaa tulee varata riittävästi ja pikaraitiovaunun liikennöinnistä johtuvat melu- ja tärinä Haitat tulee huomioida.

Vastine

Runkolinja 560 tulee liikennöimään Kuninkaantammenkierrolla ja Paletinkierrolla, jotka sijaitsevat Kuninkaantammen keskustan kaava-alueella. Keskustan asemakaavassa on huomioitu runkolinja ja sen mahdollinen muuttaminen pikaraitiotieksi tulevaisuudessa sekä siihen liittyvät mitoitustarpeet.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa, että maankäytön tuominen Kuninkaantammentien ympäristöön vaatii bussilinjan viemistä Kuninkaantammentielle, mitä ei muuten tarvitsisi tehdä. Joukkoliikenteen liikennöintikustannusten kannalta se ei ole toivottava ratkaisu, koska yhteydestä ei tule läpiajettavaa. Jos alueelle tarvitsee viedä bus-

silinja, on sinne kaavoitettava niin paljon maankäyttöä, että oma bussilinja on taloudellinen. Kuninkaantammentien päähän jatkettava linja on kannattava, mikäli päivittäinen nousijamäärä on noin 300.

Vastine

Kaavamuutoksessa Kuninkaantammentien päähän on tehty tilavaraus, joka mahdollistaa Kuninkaantammen keskustaan liikennöivän bussilinjaulottamisen Kuninkaantammentien päähän. Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että linjan ulottaminen Keskuspuiston reunaan tulisi palvelemaan uusien asukkaiden lisäksi myös Keskuspuiston käyttäjiä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) toteaa mm., että kaava-alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen esteetön toiminta nyt ja tulevaisuudessa. Suojelulliset arvot eivät saa vesilaitoksen tontilla estää vedenpuhdistustoiminnan mahdollisia laajentumistarpeita.

Vantaanjoelta vedenpuhdistuslaitokselle johtavan putkitunnelin ja raakavesitunnelin läheisyydessä tulee suunnittelussa ottaa huomioon ja rakentamisessa noudattaa HSY:n ohjetta Vesihuoltoon liittyvien kunnallisteknisten tunneleiden päälle ja läheisyyteen rakentamisesta. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että louhinta ja rakentaminen tunneleiden läheisyydessä tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että se ei aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille. Maanalaisen yleiskaavan varaukset tulee säilyttää ja ottaa huomioon asemakaavoituksessa.

Kaavatyön yhteydessä laadittu vesihuollon yleissuunnitelma tulee esittää kaavaselvityksen osana kustannusarvioineen. Lisäksi on esitettävät riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille.

Vastine

Vantaanjoelta vedenpuhdistuslaitokselle johtava putkitunneli ja raakavesitunneli on merkitty kaavakarttaan ja kaavan määräystä koskien tunneleiden läheisyyteen rakentamista on täydennetty HSY:n esittämällä tavalla.

Vedenpuhdistuslaitoksen tontin luoteiskulman kaupunkikuvallisesti arvokas puusto on kaavaehdotuksessa merkitty säilytettäväksi elinvoimaisena ja tarvittaessa alueelle tulee istuttaa uusia puita. Lisäksi alue on merkitty sl-merkinnällä, jonka mukaan alueella on luonnonsuojelullista arvoa. Metsässä kasvaa mm. mäkiminttu, joka on Helsingissä silmällä pidettävä laji. Tulevaisuudessa, mikäli vedenpuhdistustoiminnan laajentumistarpeita ilmenee, ovat alueen kaupunkikuvalliset ja luonnonsuojelulliset arvot sovitettavissa yhteen rakentamisen kanssa.

Alueella on voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava ja Kuninkaantammen osayleiskaava maanalaisine tilavarauksineen, jotka sijoittuvat Kuninkaantammenpuistoon ja vedenpuhdistuslaitoksen tontille. Kaavaehdotuksessa on maanalaisen yleiskaavan johdosta määräys Kuninkaantammenpuiston alueella. Määräyksen mukaan korttelissa 33332, korttelin 33322 tontilla 1 ja korttelin 33413 tontilla 2 alin sallittu louhintataso on +33. Vähäisiä louhintoja esimerkiksi putkikanaaleja varten saa tehdä tason +33 alapuolelle, jos siitä ei aiheudu haittaa varatuille kalioresursseille. Maanalaisen tilan rakentamisen tullessa ajankohtaiseksi, laaditaan alueelle maanalainen asemakaava. Tilan rakentaminen ja siihen liittyvät maanpäälliset rakenteet on sovittavissa niin, etteivät ne ole ristiriidassa asemakaavan muutoksen kanssa.

Muut kannanotossa esitetyt asiat on otettu kaavatyössä huomioon.

Finavia Oyj toteaa, että vaikka kaava-alue sijaitsee lentokonemelun vuoden 2025 kehitysennusteen $L_{DEN} 55$ dB -käyrän ulkopuolella, Helsinki Vantaan lentoasemalta lähtevistä lennoista vuositasolla 20–25 % suuntautuu kaavoitettavan alueen yli ja vieritse, mikä voi aiheuttaa merkittävän asumisviihtyvyyden alenemisen. Finavia toteaa kaavaluonnoksessa olevan asuinhuoneisiin liittyvän määräyksen lentomelua vastaan, mutta painottaa edelleen aiemmin läheisiin kohteisiin lausutun mukaisesti asumisviihtyvyyden tärkeyttä pääkaupunkiseudun asuntotuotannon sijoittelussa ja rakentamisen ohjaamisessa.

Vastine

Asemakaavan muutos perustuu Kuninkaantammen osayleiskaavaan, jonka mukaan kaava-alue on mm. pientaloaluetta. Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoreittien läheisyys on otettu huomioon kaavassa. Asemakaavan muutos luo melutason ohjearvoihin verraten edellytykset viihtyisälle asuinympäristölle.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse yhteensä 7 mielipidettä koskien asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty kaavoittajan ja asukas-edustajien tapaamisessa kaupunkisuunnitteluvirastossa.

Asunto Oy Helsingin Kuninkaantammenpuistolla (Mi2) ei ole huomauttamista asemakaavaluonnoksesta. Yhtiö korostaa Kuninkaantammentien kunnostusta ja kunnossapidon järjestämistä kestäväälle pohjalle sekä kevyen liikenteen väylän rakentamista Kuninkaantammentielle.

Mielipiteen (Mi7) antajan mukaan kaavaluonnoksessa esitetty Vesimitaripuisto on kannatettava ajatus. Puiston ensisijaisena tarkoituksena ei saisi olla pelkästään hulevesipuisto, vaan puistossa tulisi olla myös pikkulasten leikkipaikka tarvittavine varusteineen, sekä vanhemmille lapsille ja aikuisille tulisi olla riittävän kokoinen nurmialue tai hiekkakenttä pallopelejä varten. Puiston kokoa tulisivikin kasvattaa esitetystä.

Vastine

Vesimitaripuistoon suunnitellaan hulevesijärjestelyiden ja istutusten lisäksi pienehkö viivähdyspaikka ulkoilijoille. Laajempi leikki- ja asukaspuisto, Vennynpuisto, rakennetaan myöhemmin kaava-alueen eteläpuolelle, tulevan koulun ja päiväkodin yhteyteen, jossa se palvelee paremmin koko Kuninkaantammea.

Mielipiteen (Mi8) esittäjä ilmoittaa, että maaliskuussa 2015 on tehty liito-oravahavainnointi kaava-alueen länsireunan metsäalueella. Mielipiteen mukaan liito-oravan asiallinen huomiointi edellyttää alueelle esitetyn rakentamisen olennaista vähentämistä.

Vastine

Kyseinen alue kaava-alueen länsireunassa on inventoitu keväällä 2014, jolloin alueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravasta. Kevään 2015 havainnon jälkeen kaupunkisuunnitteluvirasto on teettänyt tätä kaava-alueen osaa koskien liito-oravaselvityksen. Selvityksen mukaan maastokäynnillä tehtyjen havaintojen perusteella alueella ei ole varsinaista lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, mutta liito-orava käyttää aluetta elinpiirinsä osana. Alue on todennäköisesti osa koiraan laajempaa elinpiiriä, jonka varsinainen ydinalue on toisaalla, esim. Pitkäkoskella tai Haltialan metsäalueella, joissa vuoden 2014 liito-oravainventoinnissa todettiin liito-oravaesiintymät.

Asemakaavaa on muutettu kaavaluonnosvaiheen jälkeen tehdyn liito-oravahavainnon ja havainnon johdosta laaditun liito-oravaselvityksen perusteella siten, että Vesimitaripuiston katualue ja sen lännenpuoleiset tontit on poistettu ja alue on liitetty osaksi puistoa (Fanny Churbergin kallio). Muutoksen myötä pääosa alueella olevaa, liito-oravalle hyvin soveltuvaa metsää säilyy.

Mielipiteiden (Mi9, Mi10) esittäjät eivät hyväksy suunniteltua Vedenkierron linjausta ja ovat huolissaan kadun rakentamisen vaikutuksista asuntonttiin Kuninkaantammentien risteyksessä: kaavaluonnoksessa katu ja sen jalkakäytävä on piirretty lähes asuintonttiin kiinni. Parempi vaihtoehto olisi siirtää linjaus kohti vesilaitoksen tonttia. Miksi Vesimitaripuistoa ei ole puhkaistu Kuninkaantammentielle?

Mielipiteen (Mi11) antajat ehdottavat tonttinsa naapurissa kasvavan tammen merkitsemistä kaavaan ja sen suojelemista. Tonttien 33319/9 ja 33319/6 naapuriin osoitettujen tonttien rakennusoikeutta tulisi pienentää, jottei pinta- ja hulevedet valuisi lähitalojen kellareihin. Uusien asuinkortteleiden liikenne tulisi ohjata muuta kautta kuin Kuninkaantammentieltä, joko Vedenkierron tai Vesimittarinkatuun liittyvän Vesimittarinpolun kautta.

Vastine

Vedenkiertokatu on osayleiskaavan mukainen paikallinen kokoojakatu, joka yhdistää Kuninkaantammen itäiset osa-alueet toisiinsa ja edelleen muuhun Kuninkaantammeen. Asemakaavan muutokseen liittyvässä alustavassa liikennesuunnitelmassa Vedenkiertokadun ajorataa ja jalakäytävää on siirretty kaksi metriä vedenpuhdistuslaitoksen suuntaan kadun pohjoispäässä. Lisäksi kaavaa on muutettu liito-oravaselvityksen johdosta niin, että Vesimittarinpolku ja siihen liittyvät neljä tonttia on poistettu ja muutettu osaksi Fanny Churbergin kallion puistoa.

Korttelin 33319 eteläosan uusien tonttien rakennukset on muutettu kaksoisikerroksisista puolitoistakerroksisiksi.

Kyseinen tammi kasvaa alueella, joka jää korttelialueen ulkopuolelle katualueelle, vihervyöhykkeen reunaan. Tavoitteena on tammen elinolosuhteiden säilyttäminen. Asia tutkitaan tarkemman katusuunnittelun yhteydessä.

Mielipiteenantajien (Mi12) mielestä on sääli, että Kuninkaantammenpuiston alueelle suunnitellaan niin tiivistä rakentamista, kyseinen alue on Helsingin asuntotuotannossa aivan marginaalinen. Mielipiteenantajien kannalta olisi toivottavaa, että Pitkälakoskenkujan päässä olevat talot jäisivät rakentamatta, sillä ne muuttavat aluetta olennaisesti huonommaksi. He toivovat, että alueella oleva vanha suojelurakennus otetaan huomioon suunnittelussa.

Vastine

Pitkälakoskentien ja Pitkälakoskenkujan alueella korttelialueita on jonkin verran pienennetty kaavaluonnokseen verrattuna ja uusi rakentaminen on hieman etäämpänä suojellusta tammesta ja vanhasta huvilasta. Kaavaehdotuksessa on vanhasta asuinrakennuksesta suojelumääräys.

Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 18.9.–19.10.2015

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 18.9.–19.10.2015.

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen, kiinteistölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan, Helen Oy:n, Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) lausunnot. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausuntojen tiivistelmät ja vastineet

Helen Oy:llä (9.12.2015) ei ole lausuttavaa asiasta. **Helen Sähköverkko Oy:llä** (5.10.2015) ja **Helsingin kaupungin ympäristökeskuksella** ei ole (23.10.2015) muutosehdotukseen huomautettavaa.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa (13.10.2015) lausunnossaan, että asemakaavan toteuttaminen ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Vantaanjoen Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, kun suunnitellut hulevesiratkaisut toteutetaan. Kaavan toteuttaminen ei myöskään hävitä tai heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

ELY-keskuksen mukaan kaavamuutos ottaa huomioon kulttuuriympäristön.

ELY-keskuksen mukaan kaavaselostusta tulee täydentää lentomelun ja katumelun osalta. Pitkälentokosken vedenpuhdistamon osalta selostuksessa tulee käydä ilmi, onko puhdistamon toiminnassa jotain sellaista, mikä voi aiheuttaa haittaa asutukselle, esim. meluvaikutusta tai kemikaalinen käyttöä.

Vastine

Kaavaselostuksessa on todettu, ettei kaava-alue sijoitu lentomelualueelle L_{DEN} yli 55 dB, mikä tarkoittaa sitä, että piha-alueilla ohjearvotasot eivät ylitä. Kaavaselostukseen on lisätty maininta siitä, että katuliikenteestä ei aiheudu alueelle merkittävää melua. Tämä on osoitettu vuonna 2010 laaditussa ympäristömeluselvityksessä, joka on liitetty nyt myös tämän kaavan aineistoluetteloon. Alueella tehdyn maastokäynnin ja käytettävissä olevien tietojen perusteella on lisäksi arvioitu, ettei vedenpuhdistuslaitoksen toiminnasta aiheudu meluhaittaa ympäristöön. Kaavaselostuksessa on kuvattu laitoksella käytetyt aineet ja arvioitu, ettei käytettävistä kemikaaleista aiheudu merkittävää vaaraa laitosalueen ulkopuolelle.

Kiinteistölautakunta esittää lausunnossaan (10.12.2015) tonttitehokkuuden nostoa soveltuvilla tonteilla vähintään tehokkuuslukuun $e = 0,4$

ja katsoo että Vesimittarinkadun alueella voitaisiin tutkia mahdollisuutta osoittaa korttelit kerrostalotyypiseen rakentamiseen. Kiinteistölautakunta otaksuu että kaavoittaminen kerrostalotyypiseen rakentamiseen ei ole ristiriidassa Kuninkaantammen osayleiskaavan aluevarauksen (pientalovaltainen alue) kanssa. Pienempien asuntojen toteutuksen mahdollistaminen edistäisi asuntotuotannon määrällisiä tavoitteita.

Vastine

Vastoin kiinteistölautakunnan käsitystä oikeusvaikutteinen Kuninkaantammen osayleiskaava ei mahdollista kerrostalorakentamista AP-merkinnällä pientalorakentamiseen varatulla alueella. Kyseinen alue on jo nykyisin olemassa olevan pientaloalueen laajennus. Osayleiskaavassa on osoitettu erikseen, merkinnällä Akp, ne kaupunkipientalojen alueet, joille voi rakentaa myös rakenteeseen soveltuvia kerrostaloja. Kuninkaantammessa lähes 90 % asuntokerrosalasta on mahdollista toteuttaa kerrostalotyypisenä rakentamisena.

Kiinteistövirasto on Kuninkaantammentien ympäristön asemakaavamuutoksen aloituskokouksessa toivonut erillispientalojen rakentamista alueelle. Kaavaluonnoksesta kiinteistövirastolla ei ollut huomauttamista.

Lausunnon johdosta tonttitehokkuutta on nostettu seitsemän tontin osalta kaava-alueen eteläosassa, noin tehokkuuslukuun $e = 0,45$. Lisäksi kaavaan on lisätty määräys, jonka mukaan asuntoja voidaan rakentaa päällekkäin. Tämä mahdollistaa paremmin pienempien asuntojen sijoittamisen rakennuksiin.

Yleisten töiden lautakunta toteaa (25.10.2015) lausunnossaan mm., että kaavamuutoksessa säästyy valtaosaltaan liito-oravalle soveltuvaa metsää Fanny Churbergin kallio -puistossa ja että alueelta löytyy liito-oravalle soveltuvia puustoisia yhteyksiä mm. Keskuspuiston suuntaan. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee ottaa huomioon liito-oravalle riittävän latvusyhteyden säilyminen kadun yli Fanny Churbergin kallion kohdalla.

Asemakaavasta aiheutuvat kustannukset kaupungille ovat lausunnon mukaan 3,2 miljoonaa euroa katurakentamisesta, 0,3 miljoonaa euroa puistoalueiden rakentamisesta sekä esirakentamisesta 0,6–0,8 miljoonaa euroa.

Vastine

Lausunnossa esitetty latvusyhteys Kuninkaantammentien yli on mahdollista säilyttää. Kaavassa kyseinen kohta on merkitty virkistysalueeksi

molemmin puolin katualuetta. Puistoalueiden rakentamisesta aiheutuva kustannusarvio on muutettu lausunnon mukaiseksi.

HSY toteaa (10.11.2015) lausunnossaan, että kaava-alueelle on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa noin 1350 metriä, jätevesiviemäriä noin 950 metriä, painejätevesiviemäriä noin 220 metriä ja hulevesiviemäriä noin 1500 metriä sekä uusi jätevedenpumppaamo.

HSY esittää mm. johtokujavarausta Kuninkaantammentielle päävesijohtoa varten sekä Vantaanjoelta vedenpuhdistuslaitokselle johtavien putki- ja raakavesitunneleiden ja maanalaisen yleiskaavan varauksien huomioimista. Vedenpuhdistuslaitoksen tontin luoteisosan suojelulliset arvot eivät lausunnon mukaan saa estää vedenpuhdistustoiminnan mahdollisia laajentumistarpeita. Hulevesien viivyttämistä koskeva määräys tulisi koskea vain korttelialueelle rakennettavia uusia vettä läpäisemättömiä alueita. Hulevesiä tulee voida kerätä myös muualle kuin kaavaan merkitylle alueelle tontin länsilaidassa. Varastointikenttien näkösuoja-aidat tulee voida jättää rakentamatta, mikäli suoraa näköyhteyttä niihin ei ole. Laitoksen esteetön toiminta tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Rakentamisen aikana tulee vedenpuhdistuslaitoksen henkilökunnalla olla esteetön pääsy jokivedenottamolle ja Silvolan tekojärvelle.

Vastine

Nykyistä vesijohtoa dn 600 varten on kaavaan merkitty lausunnossa pyydetty johtokuja.

Kaavassa on annettu määräys, jonka mukaan tunnelien kohdalla kalliota ei saa louhia siten, että tunnelille aiheutuu haittaa. Kaavaselostusta on täydennetty kuvaamalla lausunnossa mainitut ohjeet, joita jatkosuunnittelussa tulee noudattaa.

Lausunnossa mainittua määräystä koskien alinta sallittua louhintatasoa on muutettu HSY:n esittämällä tavalla siten, ettei määräyksessä sallita vähäisiäkään louhintoja tason +33 alapuolelle.

ET-tontin luoteiskulman metsäalue on merkitty sl-merkinnällä, jonka mukaan alueella on luonnonsuojelullista arvoa. Lisäksi puusto on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi, ja se tulee säilyttää elinvoimaisena ja tarvittaessa tulee istuttaa uusia puita. Mikäli vedenpuhdistustoiminnan laajentumistarpeita ilmenee, on rakentaminen sovitettava yhteen luonnonsuojelullisten ja kaupunkikuvallisten arvojen kanssa.

ET-tontin länsireunaan on osoitettu ohjeellinen hulevesipainanne, koska tontin länsireunan valuma-alueelta tulevia hulevesiä tulisi viivytt-

tää tontilla ennen niiden johtamista hulevesiviemäriin. Painanteen sijainti on kaavamääräyksessä muutettu ohjeelliseksi. Hulevesiä voi kerätä myös muualle kuin kaavassa osoitetulle alueelle.

Kaavamääräystä koskien varastointikenttien aitaamista on täydennetty lausunnon johdosta seuraavasti: "Mahdolliset varastointikentät, milloin ne sijaitsevat kaupunkikuvallisesti näkyvillä paikoilla, tulee suojata näkösuoja-aidoin."

Laitoksen esteetön toiminta tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.

HSL toteaa (26.10.2015), että on aiemmin lausunut asemakaavaluonnoksesta ja ilmoittanut, että maankäytön tuominen Kuninkaantammentien ympäristöön vaatii bussilinjan viemistä Kuninkaantammentielle, mitä ei muuten tarvitsisi tehdä. Liikennöintikustannusten kannalta se ei olisi toivottava ratkaisu, koska yhteydestä ei tule läpiajettavaa. Jos alueelle tarvitsee viedä bussilinja, on sinne kaavoitettava niin paljon maankäyttöä, että oma bussilinja on taloudellinen.

HSL toteaa edelleen, että Helsingin seudun pyöräilyverkolla on Kuninkaantammentielle esitetty uusi seutureittitasoinen pyöräily-yhteys Myyrmäestä Keskuspuistoon. Liikennesuunnitelmakartan mukaan yhteys on siirretty kulkemaan Kuninkaantammentienkierrolta Keskuspuistoon.

Vastine

Kaavamuutoksessa Kuninkaantammentien päähän on tehty tilavaraus, joka mahdollistaa Kuninkaantammen keskustaan liikennöivän bussilinjan ulottamisen Kuninkaantammentien päähän. Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että linjan ulottaminen Keskuspuiston reunaan tulisi palvelemaan uusien asukkaiden lisäksi myös Keskuspuiston käyttäjiä.

Pyöräilyreittien jatkuvuus Keskuspuistoon on otettu huomioon Kuninkaantammen kaikilla kaava-alueilla.

Julkisen nähtävilläolon jälkeinen vuorovaikutus

Kuninkaantammenkujan katualue on osoittautunut jatkotarkastelussa liian kapeaksi tarvittavalle kääntöpaikalle. Tästä johtuen on tutkittu tilavarausta kääntöpaikan rakentamiseksi viereiselle virkistysalueelle (VL). Asiasta pyydettiin rakennusviraston lausunto.

Rakennusvirasto esittää lausunnossaan (22.2.2016), että rakennusvirasto on tutustunut suunnitelmiin merkitä Kuninkaantammenkujan päähän tarvittava kääntöpaikka asemakaavaan viheralueen puolelle. Esi-
tetty järjestely sopii rakennusvirastolle.

Kaavakarttaan on lausunnon johdosta merkitty tilavaraus kääntöpaikan rakentamiseksi viereiselle virkistysalueelle (VL).

KUNINKAANTAMMENKALLIO
KUNINKAANTAMMENTIEN YMPÄRISTÖ
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, asukastilaisuus

Aika 19.5.2014 klo 16-19
Paikka Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen kokoushuone
Läsnä Suvi Tyynilä, Ulla Jaakonaho, Topi Vuorio ja Maija Mattila kaupunkisuunnitteluvirastosta sekä noin 25 lähialueen asukasta

Asukastilaisuus järjestettiin kahden kaavahankkeen, Kuninkaantammen ympäristön ja Kuninkaantammenkallion yhteisenä tilaisuutena. Tilaisuudessa kaupunkisuunnitteluviraston edustajat ja lähialueen asukkaat keskustelivat vapaamuotoisesti pienissä ryhmissä karttojen äärellä.

Kuninkaantammentien ympäristö

- Ilmaistiin huoli läpiajoliikenteen lisääntymisestä, mikäli uusi Vedenkiertokatu rakennetaan. Tai jos Vedenkiertokatu rakennetaan, ehdotettiin, että katu katkaistaisiin ennen Kuninkaantammentietä.
- Kuninkaantammentielle kaavailtua jalkakäytävää kiiteltiin.
- Osa toivoi bussin tuloa, osa ei.
- Ilmaistiin, että hahmotellut uudet eteläpuoliset pientalokorttelit tuntuivat istuvan paikalleen hyvin.
- asukas ilmaisi huolensa rakentamisen vaikutuksista luontoon ja nykyisiin asukaksiin.
- asukas ilmoitti vastustavansa uutta pientalorakentamista Kuninkaantammenpuiston ympäristössä.

Kuninkaantammenkallio

- Kyseltiin rakennusten korkeudesta, toteutustavasta sekä aikataulusta.
- Keskusteltiin kallion laen virkiskäyttöpotentiaalista, mm. mahdollisesta näköalatornista.

Lisäksi keskusteltiin mm. Kuninkaantammen alueen rakentamisaikaisen ja lopullisen liikennemäärän aiheuttaman melun vaikutuksista Vantaan puolen asuntotonteilta ja uuden Hämeenlinnanväylän liittymän tarpeellisuudesta ja sen rakentamisen aikataulusta. Uuden liittymän rakentamisen kiirehtimistä toivottiin.